

Graven opknappen Soerenseweg

Jaarverslag 2021 vrijwilligers

Jaarverslag vrijwilligers 12e seizoen

Achter ons ligt alweer het twaalfde seizoen. Een jaar dat voor de tweede keer door de corona pandemie anders verliep dan als wij ons hadden voorgesteld. Toch hebben wij, met veel enthousiasme en rekening houdend met de RIVM voorschriften, veel werk weten te verzetten. Afgelopen jaar heeft een groep van twintig enthousiaste vrijwilligers weer ontzettend zijn best gedaan om oude historische graven op de begraafplaats Soerenseweg op te knappen, schoon te maken, teksten te schilderen, glasplaten te lijmen, hekwerken roestvrij te maken en te schilderen. Omgevallen en kapotte zerken zijn rechtgezet en gelijmd. 12 mei was het zover en konden wij met 21 vrijwilligers starten aan het nieuwe seizoen. Zestien zonnige en gezellige woensdagmiddagen. Met gemiddeld vijftien vrijwilligers per middag, hebben wij bijna 600 uur vrijwilligerswerk kunnen doen. Gedurende het jaar hebben wij maar liefs zes nieuwe vrijwilligers mogen begroeten: Manon Zaagman en Han Reijnders vanaf het begin, daarna kwamen Jurre van Essen (mei), Piet Pastoor en Marle-Charlot Prijs (juni) en Gerard Bekkenutte in juli. Voor het seizoen 2022 hebben zich nog drie vrijwilligers aangemeld. Geweldig! Ons team bestond in 2021 uit: Klaas Bakker, Gerard Bekkenutte, Henk de Boer, Elly Bust, Gerrit Duits, Jurre van Essen, Anja Feddema, Meri Frakkink, John Groenhuizen, Dick de Groot, Elly Guyt, Bertus Heus, Jetze Kamerling, Rob Koldewijn, Jenny Mateboer, Tineke Mellink, Marten Mulder, Piet Pastoor, Marle-Charlot Prijs, Han Reijnders, André Staal, Riet Veenhuizen, Gerda van der Vegte, Manon Zaagman en een beetje mijzelf.

Terugblik 2020

Wijkbewoner aan het woord

Wethouder verrast jubilerende vrijwilligers begraafplaats

Woensdag 22 januari jl. waren de vrijwilligers van de begraafplaats Soerenseweg bijeen voor een gezellig etentje in Le Baffon. Jaarlijks biedt de gemeente hun een etentje aan, als dank voor al het werk dat zij doen op de algemene begraafplaats aan de Soerenseweg. Dit jaar met als verrassing een speciaal bezoekje van wethouder Van Vierssen.

Zo'n twintig mensen komen tussen april en oktober wekelijks bij elkaar om historische graven schoon te maken, zerken en hekwerken op te knappen en letters te schilderen. Dat doen ze met veel plezier. Lekker in de buitenlucht, nuttig werk en het is nog gezellig ook!

Graven herstellen dankbaar werk

De een maakt zerken schoon, de ander zwart letters en versieringen. Er is een ploeg die hekwerken ontroest, repareert en weer een stralende zilveren kleur geeft. Een paar specialisten kunnen zelfs de vroeg twintigste-eeuwse graftrommels repareren, waarvan er

nog een stuk of tien te vinden zijn op deze historische, monumentale begraafplaats. Kortom, heel nuttig en bevredigend werk.

Het gaat om oude graven, waarvan geen nabestaanden meer zijn om ze te onderhouden, of waarvan de nabestaanden te oud zijn om dat nog zelf te doen. Dat levert af en toe ontroerende tafereelen op van dankbare familieleden – en soms ook een lekkere traktatie tijdens de koffiepauze.

Wethouder reikt speldjes uit

De vrijwilligersgroep doet dit bijzondere werk al tien jaar. Dat was een mooie aanleiding voor de gemeente om hen nog eens extra te bedanken. Wethouder Maarten van Vierssen, die 'Erfgoed' in zijn portefeuille heeft, kwam persoonlijk naar Le Baffon om de jubilerenden toe te spreken. En dat niet alleen: iedere vrijwilliger ontving als blijk van waardering het speciale Apeldoorn-speldje. Een mooie verrassing en een letterlijke opsteker.

Benieuwd geworden naar dit bijzondere vrijwilligerswerk? Wij verwelkomen graag nieuwe vrijwilligers. Begin april – als de temperatuur goed is en het niet regent – starten we weer. Kom gerust eens kijken op woensdagmiddag, of neem contact op met info@wijkraaddesprengen.nl

Jenny Mateboer

Onze werkzaamheden

Onze werkzaamheden mag je met een gerust hart allround noemen. Schilderwerkzaamheden van de zerken IVE-klas 708A-1082A (zie ook foto); IVE-klas 1133A-1230A; IVE-klas 1120A-1132A en de IIIe klas 1084-1119. In totaal zijn van 160 zerken de letters weer leesbaar gemaakt door de groep van acht vrijwilligers. Afgelopen jaar zijn door een groep van zes vrijwilligers begonnen met het schoonmaken van voornamelijk de tweede en derde klas aan weerszijde van het hoofdpad naar het middenveld. Een groep van vijf vrijwilligers heeft 13 hekwerken in het vak van IIIe klas 213- 393 ontroest en geschilderd. De graftrommels verspreid over de hele begraafplaats zijn nagelopen door twee vrijwilligers en daar waar nodig schoongemaakt. Reparaties van kettingen zijn over de gehele begraafplaats uitgevoerd, net als diverse kleine onderhoudswerkzaamheden, zoals acht gevallen zerken weer leesbaar op de plek gelegd en paaltjes van de grafomranding weer vastgezet. Loszittende glasplaten zijn weer aan de zerken bevestigd.

Zij die ons een warm hart toedragen

Verf, terpentine en afplaktape om belettering te schilderen werden beschikbaar gesteld door schildersbedrijf Van Olst. De firma Hoogenberg gaf ons met speciale twee componentenlijm. Diverse paaltjes en kapotte zerken zijn hiermee hersteld. De verf voor de hekwerken wordt geleverd door de gemeente en zo nodig gereedschappen aanvult. Uitvaartverzorging Kramer heeft een vermelding van onze werkzaamheden op hun website. Nieuwsblad De Stedendriehoek bezorgde ons gratis de flyer.

Schoonmaken van graven

Afgelopen jaar zijn zes vrijwilligers: Anja, Elly B, Jurje, Riet, Rob en Tineke, begonnen met het opnieuw schoonmaken aan de linkerzijde van de ingang op de Ie klas. A .

Grav Van den Brink / 01 – 0438.

Grav Scheltema / 01 – 0437.

Lekker buiten in het zonnetje schoonmaken.

De schoonmaakploeg

**Onkruidvrij*

**Recht afsteken*

**Met water gepoetst*

Hekwerken roestvrij maken en schilderen

Vijf vrijwilligers: Dick, Gerda, John en Klaas en Piet hebben 13 hekwerken in het vak van IIIe klas 213-393 ontroest en geschilderd.

Graf Van den Ende / 01- 0140 voor en na de schoonmaak.

Graf Westerbroek / 03- 343 voor en na schilderen van het hekwerk.

Schilderen van teksten op zerken

Voorafgaand aan het schilderen, worden de zerken eerst goed schoongemaakt. Het schilderen van letters is secuur werk. De letters worden minutieus met de zelfgemaakte stempels voorzichtig getamponneerd. . Schilderwerkzaamheden van de zerken IVe-klas 708A-1082A (zie ook foto); IVe-klas 1133A-1230A; IVe-klas 1120A-1132A en de IIIe klas 1084-1119. In totaal zijn van 160 zerken de letters weer leesbaar gemaakt door een groep van zeven vrijwilligers: André, Elly G, Gerrit, Han, Henk, Jenny en Jetze.

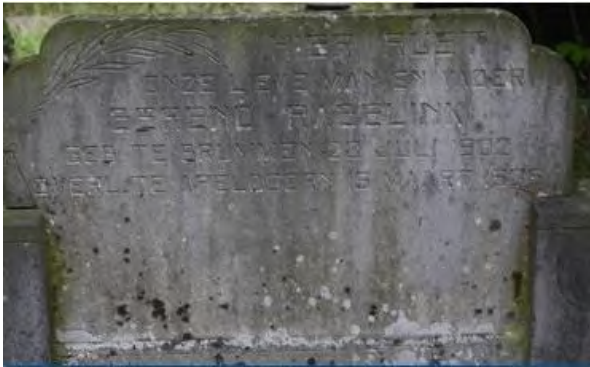
Vrijwilligers van de 'schilders ploeg' aan het werk.

Jetze schildert het graf van M. Van Essen / 04- 0877A .

Graf De Gruijter / 04- 0505A.

Graf Rabelink / 04- 1095 A. Voor en na het schoonmaken en schilderen van de tekst.

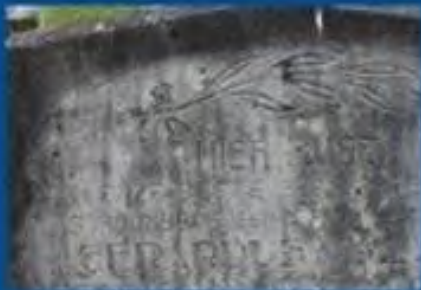
Swart werkers en zilveren punten

Schoonmakers

Zilveren penselen

Zwart... Wit... Rood... Zilver

Graf Hofmeyer / 04- 1168A. Voor en na het schoonmaken en schilderen van de tekst.

Graf Huigen / 03 – 791 voor en na. Het hekwerk wordt in 2022 geschilderd.

Repareren en lijmen van beschadigde graven

We hebben diverse kleine onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd, zoals omgevallen zerken weer leesbaar op de plek gelegd en paaltjes van de grafomranding weer vastgezet. Reparaties van kettingen zijn gedaan over de hele begraafplaats en loszittende glasplaten zijn weer aan de zerken bevestigd door Bertus, Marten en Gerrit. Bij het graf van Groenland zijn wij verder gegaan, zoals bijgaande foto's laten zien. De brokstukken werden opgetakeld en in elkaar gepuzzeld, waarna het hekwerk grondig onderhanden werd genomen.

Graf Groenland / 03 - 314. V.l.n.r. Bertus en Marten.

Werkzaamheden: Takelen, puzzelen, lijmen, tekst en hekwerk schilderen.

Ons vrijwilligerswerk op Internet

Onze begraafplaats is met gefotografeerde zerken, de informatie uit het begraafregister en bijzondere informatie over van de graven, te vinden op www.online-begraafplaatsen.nl. Hier staan een aantal van onze jaarverslagen die u kunt downloaden Op deze site, die landelijk is opgezet zowel voor de genealogische onderzoeker als voor geïnteresseerde familieleden, komen regelmatig diverse reacties, waaronder ook uit het buitenland. Nabestaanden die vragen om informatie omtrent grafrechten, ruimingen e.d. worden doorverwezen naar de begraafplaatsadministratie van de gemeente Apeldoorn. Algemene informatie over het ontstaan van de begraafplaats is ook op deze site te raadplegen. Uitvaartverzorging Kramer exploiteert het Afscheidshuys Apeldoorn op de begraafplaats.

Haar website www.afscheidshuysapeldoorn.nl/vrijwilligers/ geeft ook informatie over ons werk evenals op de Facebookpagina: Vrijwilligersgroep begraafplaats Soerenseweg. Wij zijn eveneens te vinden op de website van de Stichting Vrienden Begraafplaats Soerenseweg www.begraafplaatssoerenseweg.nl.

Promotie van ons vrijwilligerswerk in de media.

Aandacht vragen voor ons vrijwilligerswerk blijft erg belangrijk. Niet alleen om het aantal vrijwilligers op peil te houden, maar ook omdat dit de beste manier is om bijvoorbeeld ambtelijke instanties te bereiken en ons werk te promoten. Er hangt een affiche over ons werk met een oproep voor nieuwe vrijwilligers in de mededelingenkast en de koffie-unit in het Aulagebouw op de begraafplaats. In het blad Actueel van de Vereniging Oud Apeldoorn licht André Staal regelmatig bijzondere graven toegelicht in de rubriek Het Stenen Archief door André Staal. Zo komt ons vrijwilligerswerk iedere twee maanden onder de aandacht van ruim 2300 leden.

Het Stenen Archief (6)

Een obelisk als grafmonument, Willem van Enst

door André Staal

Na binnenkomst op de begraafplaats aan de Soerenseweg in Apeldoorn, rechtdoor direct links 1e klas grafnummer 002, valt een bijzondere steen op in een hekwerk. Een obelisk met lauwerkrans en kaars.
“Aan onzen geachten chef den heer W. van Enst B. J., opzichter van den Rijks Waterstaat, overl: 11 februari 1900. Het kanaal- en wegpersoneel.”

Willem van Enst werd in Zwolle geboren. Techniek was Willem aangeboren. Zowel zijn vader en opa alsook drie broers van zijn vader waren timmerlieden. In 1865 verhuisde hij naar Zutphen. Daar had Rijkswaterstaat een plek vrij als aspirant-opzichter. Hij versloeg 66 tegenkandidaten in een vergelijkend examen. Zijn militairediensttijd was bij het garderegiment Grenadiers en Jagers, waarna hij naar Apeldoorn verhuisde. Apeldoorn zou zijn standplaats zijn gezien de bijzondere aandacht voor het Apeldoorns Kanaal. Het kanaal was in 1829 gereed van Hattem naar Apeldoorn en werd vanaf 1866 doorgetrokken naar Dieren. In deze laatste fase van de aanleg kon hij een bijdrage leveren aan het beter bevaarbaar maken van het kanaal. De in de jaren 1825-1829 gebouwde sluizen en bruggen waren als geheel niet meer berekend op de gangbare afmetingen van de schepen.

Graf van Willem van Enst.

Fragment van Andre's bijdrage uit het verenigingsblad van de VOA.

In het kader van de Open Monumentendagen zaterdag 11 en zondag 12 september 2021 is de Stichting Vrienden van de Begraafplaats Soerenseweg gevraagd mee te doen. André heeft dit opgepakt waarbij hij tevens de vrijwilligersgroep kon promoten. Als activiteit was er een bewegwijzerde wandelroute langs een selectie van graven over de 1e klas met een korte beschrijving. Ruim 450 bezoekers werden geteld die naast een beschrijving van de route een flyer meekregen m.b.t. ons vrijwilligerswerk.

Foto's van de display met flyers over ons vrijwilligerswerk in de ruimte van het koffieapparaat. Flyers, waar je met vrienden/kennissen hierover in gesprek kunt gaan, zijn verkrijgbaar bij André. Ook liggen flyers bij Stimenz en CODA samen met andere flyers op het gebied van erfgoed.

'Een ontzettende ramp treft Apeldoorn'

De helft van de *Nieuwe Apeldoornsche Courant* van 8 oktober 1946 is gewijd aan het ongeluk, bijna twee van de slechts vier pagina's waaruit de krant bestond. Er heerste zo kort na de oorlog nog enorme papierschaarste.

Voorpagina van de *Nieuwe Apeldoornsche Courant* van 8 oktober 1946. Afbeelding: Delpher.nl

Gedenkplaat

In de Christelijke HBS zelf (nu: Christelijk Lyceum) is ook een gedenkteken geplaatst. Bij de herdenking op 7 oktober 1949 werd in de hal een plaquette onthuld met de namen en overlijdensdata van de 22 jongens van klas 2c, met daaronder: Leer mij volgen zonder vragen / Vader wat jij doet is goed (Gezang 300:1, tekst Jacqueline van der Waals). De directeur memoreerde ontroerd dat de andere leerlingen van de tweede klas uit 1946 dat schooljaar zouden uitzwermen. De gestorven leerlingen uit klas 2c zouden door de gedenkplaat steeds in herinnering van de schoolgemeenschap blijven.

Jenny Mateboer

In de hal van het Christelijk Lyceum hangt deze plaquette met de namen van de omgekomen scholieren. Foto Christelijk Lyceum Apeldoorn

Jenny Mateboer schreef een tweetal artikelen in de *Terebinth*, een tijdschrift voor funerair erfgoed. Eén over de vliegcrash op 8 oktober 1946 op de Koninklijke HBS, en de graven en het monument op de begraafplaats (fragmenten *Terebinth* 2021-3 hiervoor). En een interview met Naomi Hoogenberg in *Terebinth* 2021-1 waarin de plaatselijke steenhouwerij Hoogenberg-Wegerif Grafmonumenten en de Stichting Vrienden van de Begraafplaats een podium kregen.

Stichting Vrienden Begraafplaats Soerenseweg

Doelstelling van de stichting:

- Uitdragen van de unieke historie en status als Rijksmonument van de begraafplaats
- Uitdragen van de bijzondere flora en fauna/biodiversiteit
- Gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen over de ruimtelijke structuur aan het College van Burgemeester & Wethouders
- Versterking van de betrokkenheid en toename van het gebruik, passend bij de plek
- Creëren van nieuwe mogelijkheden voor invulling van het aulagebouw
- Bestaande activiteiten op de begraafplaats te promoten

De rol van de gemeente zal zich toespitsen op die van overlegpartner van het stichtingsbestuur, ondersteuner bij activiteiten en zorgdrager voor het dagelijks beheer, het onderhoud en het begraven.

Gegevens van de stichting:

De stichting heeft zich aangesloten bij het Erfgoed Platform Apeldoorn en heeft een ANBI-status. Het bestuur bestaat uit José Baltus als secretaris, Naomi Hoogenberg als penningmeester en André Staal als voorzitter.

Website: www.begraafplaatssoerenseweg.nl

E-mailadres: info@begraafplaatssoerenseweg.nl

Facebook: Stichting begraafplaats Soerenseweg

Wil je meedenken over de toekomst van deze monumentale plek, een oase van rust. De stichting zoekt medebestuurders. Aanmelden [info @begraafplaatssoerenseweg.nl](https://www.facebook.com/begraafplaatssoerenseweg)

Interview met André Staal door Leon Bok over Vriendenclubs.

Bron: Artikel uit De Begraafplaats april 2021

In het blad van de Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen (LOB) *De Begraafplaats* werd André geïnterviewd over het ontstaan van de Stichting, waarin de vrijwilligersgroep ook onder de aandacht werd gebracht.

Begraafplaatsen waarmee het 'de verkeerde kant' op dreigt te gaan, worden steeds vaker 'gered' door organisaties of groepen mensen die zich hiervoor vrijwillig inzetten, meestal in een stichting. De laatste dertig jaar is dat al talloze keren voorgekomen in Nederland. Als een stichting succes heeft, komt dat de eigenaar, vrijwilligers, nabestaanden én de begraafplaats ten goede. De ene werkgroep of stichting

is de andere niet. Het goed functioneren hangt erg af van de eigenaar van de begraafplaats. Wat als de eigenaar aangeeft de inzet niet te willen ondersteunen?

Nieuwe initiatieven

Op veel bijzondere begraafplaatsen houden nabestaanden en vrijwilligers het kerkhof in goede staat. Dat gebeurt meestal zonder dat er een visie aan ten grondslag ligt. Een ochtend schoffelen in de buitenlucht is voor veel vrijwilligers, vaak mannen, al doel genoeg. Maar soms leidt het tot meer. In Apeldoorn is al sinds 2010 een groep vrijwilligers bezig op de begraafplaats aan de Soerenseweg. André Staal raakte in 2012 zelf als vrijwilliger betrokken bij het initiatief. Er werd meer structuur in de werkzaamheden aangebracht, waarop de gemeente gereedschappen en materiaal ter beschikking stelde. Op basis van eigen kennis en ervaring ging de groep ook letters zwarten, hekken ontroesten en schilderen en werden kleine herstelwerkzaamheden ter hand genomen. Als vrijwilligersgroep is er niet naar andere groepen gekeken. Het was vooral eigen inzet, kennis en kunde die toegepast werd. Nabestaanden en bezoekers waardeerden de inzet, maar stelden vragen over andere zaken, zoals de paden bijvoorbeeld. Er was volgens Staal regelmatig overleg met de gemeente over wat de groep wel en niet kon doen. Zo werden afspraken gemaakt met de beheerder over welke grafvelden aangepakt konden worden, passend binnen het ecologisch beheer van de begraafplaats. De slechte beloopbaarheid van de paden was echter een issue dat al langer speelde en waarvoor Staal via de politiek aandacht heeft gevraagd. Als bestuurslid van de wijkraad kon Staal via de politiek het probleem aankaarten. Na uitleg door de stichting is door de gemeente geld beschikbaar gesteld voor een deel van de hoofdpaden waarbij ook de afwatering is aangepakt.

Vertrouwen

Sinds vorig jaar is er nu de Stichting Vrienden van de Gemeentelijke Begraafplaats Soerenseweg Apeldoorn. Voorafgaand had de gemeente verschillende avonden georganiseerd om voorlichting te geven en inzicht te krijgen in de wenselijkheid van zo'n stichting. De gemeente Apeldoorn, wijkraad De Sprengen, de Vogelwerkgroep en Erfgoed Platform Apeldoorn wilden een stichting waarin alle betrokken partijen de mogelijkheid krijgen om bij te dragen aan de instandhouding, ontwikkeling en gebruik van de begraafplaats. Zo gebeurde. Staal werd voorzitter. "Maar met alleen een bankrekening kom je er niet," zo stelt hij. Nu begint het pas. "Er moet een website komen, een plan voor donateurswerving, de aanvraag van een ANBI-status. De stichting wil meer onderzoek gaan doen naar de mensen die hier begraven liggen om zo de lokale bekendheid te vergroten en ervoor te zorgen dat er niet zomaar geruimd gaat worden. We hebben in het verleden al veel geleerd van de beheerder, maar er moet nog wel het een en ander worden ingevuld. Alle advies is welkom."

Uitgangspuntennotitie

In de relatie met de gemeente moeten de partijen nog ontdekken hoe alles loopt. Er is geen convenant afgesloten, waardoor de gemeente vooralsnog leidend is. Er is wel een uitgangspuntennotitie vastgelegd, maar de toekomst is nog ongewis. Het zal niet in de lijn liggen, denkt Staal, dat de gemeente de stichting gaat vragen om grafmonumenten te restaureren, maar het zou volgens hem mooi zijn als de stichting input kan geven over de cultuurhistorische waarden.

Vrijwilligers

"De gedachte dat de vrijwilligers een aanvulling vormen op de werknemers van de gemeente, gaat niet op. Beide hebben hun eigen aandachtspunten en de vrijwilligers gaan niet over het grote beheer." Bij sommige vrijwilligers was er aanvankelijk argwaan tegen de stichting. Maar volgens Staal kan de stichting, mede omdat deze is aangesloten bij het Erfgoed Platform Apeldoorn, meer interesse bij de bevolking opwekken. Dat heeft hij nu al gemerkt, want er is lokaal en regionaal veel aandacht aan de stichting geschonken. Staal gaf al veel interviews. "Allemaal promotie voor de stichting, en vooral voor de begraafplaats."

Samenwerking

De samenwerking met de gemeente is goed en de gemeente ziet de stichting als een sparringpartner voor de instandhouding. De lijnen zijn kort en direct. De vrijwilligersclub is min of meer constant gebleven en heeft ook goed contact met de stichting." Daarom heeft Staal goede hoop dat het gaat lukken. Hij heeft voldoende ervaring in de bestuur wereld om hieraan mee te werken. Maar als de

politiek een andere koers kiest, is de toekomst weer ongewis. Ook geeft hij aan dat met nieuwe betrokkenen telkens opnieuw het vertrouwen moet worden opgebouwd. De gemeente, als eigenaar, bepaalt het beleid. Dat kan ook niet anders, aldus Staal. “De begraafplaats wordt nog gewoon gebruikt en dat is een belangrijk uitgangspunt.” Veel onderwerpen gaan in overleg met de stichting waarbij de vrijwilligersgroep de ogen en oren van de stichting vormen.

Algemeen belang

De verwachting was dat dit jaar een beheerplan gepresenteerd kon worden aan de gemeenteraad. Dit laat nog even op zich wachten. Om tot een goed verwachtingspatroon te komen zijn verschillende belanghebbenden benaderd. Besprekingen werden nogal eens verschoven gezien de maatregelen rondom corona. In opdracht van de gemeente Apeldoorn is een inventarisatie afgerond m.b.t. opvallende grafbedekkingen voornamelijk op de 1^e en 2^e klas. Maar ook andere grafvelden zijn bekeken op opvallende eigentijdse grafbedekking. In de hoek van Planetenlaan/Schuttersweg zijn in het voorjaar een aantal bomen gekapt. Voor herbeplanting zijn al voorbereidingen getroffen.

Wijkbelang en achterstallig onderhoud

Via de wijkraad De Sprengen is in 2016 aandacht gevraagd voor het achterstallig onderhoud op de begraafplaats. In het activiteitenplan maakt de begraafplaats deel uit van de behartiging van wijkbelangen. In de meerjarenbegroting 2019-2022 zijn gelden beschikbaar gesteld voor de boomstructuur en het onderhoud van de paden. Eind 2020 zijn de paden rondom het “nieuwe gedeelte” voorzien van afvangputten voor hemelwater en een vaste laag van 10 cm verharding. In het afgelopen voorjaar zijn vele Douglassparren gekapt, waarna voorbereidingen zijn getroffen voor herbeplanting van bomen. Bomen zijn in het najaar geplant in het gedeelte hoek Schuttersweg/Planetenlaan. Het pad vanaf het graf van Van Hasselt naar de “nieuwere delen” is aan het einde van het jaar voorzien van een vaste laag van 10 cm verharding en afvangputten voor het hemelwater.

Om half drie houden wij altijd een gezellige pauze met koffie, thee en meestal iets lekkers

Tijd voor koffie, thee, iets lekkers en bijpraten.

Na gedane arbeid, spullen schoonmaken en opruimen.

Tot slot

Regelmatig horen wij van bezoekers aan de begraafplaats de waardering voor ons werk, maar we krijgen ook vragen over de toegankelijkheid op delen van het terrein waar het onderhoud aan paden beperkt is. Paden gaan daardoor dichtgroeien en zijn met regenachtig weer glad. Sinds het najaar van 2020 zijn de paden al flink aangepakt. De vrijwilligers zijn erg betrokken bij de begraafplaats en kijken met plezier terug op het afgelopen seizoen, waarbij iedereen zo zijn / haar eigen reden heeft om lekker buiten in de natuur bezig te zijn.

Wij maken ons sterk voor het behoud van een stukje cultuurhistorie in en van Apeldoorn, dat ook wel 'Het Stenen Archief' van Apeldoorn wordt genoemd. Dit jaarverslag zullen wij ook uitreiken aan diverse gemeenteambtenaren en de 13 raadsfracties. Het komende jaar hopen wij met 28 vrijwilligers eind april / begin mei te starten met ons 13e seizoen. Uiteraard afhankelijk van de dan geldende RIVM maatregelen.

Beste lezer bent u geïnteresseerd of kent u iemand in uw omgeving die samen met ons wil helpen aan het onderhouden en verbeteren van deze historische begraafplaats? Kom eens een kijkje nemen op een woensdagmiddag. Wij zijn aanwezig van 13.00 – 16.00 uur.

Tot slot: Helaas kon ik zelf door ziekte, vanaf half juli niet meer op de begraafplaats aanwezig zijn. Speciale dank daarom aan André, die zoals altijd de honneurs heeft waargenomen. Zo konden wij gewoon doorgaan met onze werkzaamheden en werd ik wekelijks op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Allemaal ontzettend bedankt voor je inzet en graag tot april / mei 2022.

Hans Kaal

Informatie over ons vrijwilligerswerk:

- Hans Kaal e- mail: ljhkaal@hetnet.nl
- André Staal e-mail: andreasstaal@gmail.com
- www.begraafplaatssoerenseweg.nl/vrijwilligers-in-het-stenen-archief-van-apeldoorn

Foto's: Anja Feddema, Hans Kaal, Jetze Kamerling en André Staal.

